
HEGYVIDÉKI IGEHIRDETÉSEK

KÍSÉRTÉSBEN GYŐZEDELMES

Máté evang. 3.16-4.12

2016. 01.17.

IGEHIRDETŐ: SZABÓ ISTVÁN

Lekció: 53. zsoltár

Imádkozzunk: Magasztalunk és dicsőítünk, Mennyei Atyánk, hogy a zsoltáros sóhajtása – bárha eljönne a szabadítás, bárha kihoznád foglyaidat! – beteljesedett, és a Te néped vígadt, örült és szájuk megtelt nevetéssel. S még inkább köszönjük, hogy ebben a régi sóhajtásban és beteljesedésében a nagy ígélet is megjelent: elküldötted szabadítónkat, a mi Urunk Jézus Krisztusunkat, akiben kinyilatkoztattad örökkévaló szeretetedet, teljességre juttattad irgalmasságodat és megszabadítottál bennünket a halál fogságából. Magasztalunk, dicsőrünk és áldunk ezért! Kérünk, Mennyei Atyánk, a mi Urunkért, Jézus Krisztusunkért küldd el Szentlelkedet, áraszd ki reánk hatalmát, szent erejét, töltsd be szívünket. Ragyogtasd ránk Igéd világosságát, hogy annak fényében meg-lássuk Krisztusunkat, szabadítónkat, újra elkötelezzük magunkat Neki, hogy boldog és szent életfolytatással, mint megváltott gyermekeid, Neved dicsősé-gére élhessünk. Olyan kevés az erőnk, olyan gyengék vagyunk, annyi teher van rajtunk, annyi kísértés fog bennünket körbe! Kérünk, Mennyei Atyánk, hallgasd meg kérésünket Krisztusunkért, Urunkért, küldd el Szentlelkedet, könyörülj meg rajtunk. Ámen

Textus: Máté evangéliuma 3.16 – 4.12.

És Jézus megkeresztelkedvén, azonnal kijött a vízből; és imé, az egek megnyi-latkoztak neki, és ő látta az Istennek Lelkét alájönni mintegy galambot és órea szállani. És imé egy égi hang ezt mondta: Ez amaz én szerelmes fiam, akiben én gyönyörködöm. Akkor Jézus viteté a Lélektől a pusztába, hogy megkísértessék az ördögtől. És mikor negyven nap és negyven éjjel böjtölt, végre megéhezett. És hozzámenvén a kísértő, mondta neki: Ha Isten fia vagy, mondd, hogy e kövek változzanak kenyerekké. Ő pedig felelvén, ezt mondta: meg van írva: nemcsak kenyérral él az ember, hanem minden ígével, amely Istennek szájából száрма-zik. Ekkor elvitte őt az ördög a szent városba, és odahelyezte a templom tetejére. És mondta neki: ha Isten fia vagy, vesd alá magadat; mert meg van írva: angya-

lainak parancsol felőled, és kézen hordoznak téged, hogy meg ne üsd lábadat a kőbe. Mondta neki Jézus: viszont meg van írva: ne kísérsd az Urat, a te Istenedet. Ismét elvitte őt az ördög egy igen magas hegyre, és megmutatta neki a világot minden országát és azok dicsőségét, és ezt mondta neki: mindezeket neked adom, ha leborulva imádsz engem. Ekkor ezt mondta neki Jézus: eredj el Sátán, mert meg van írva: az Urat, a te Istenedet imádd, és csak neki szolgálj. Ekkor elhagyta őt az ördög. És ímé angyalok jöttek hozzá és szolgáltak neki. Mikor pedig meghallotta Jézus, hogy Jánost börtönbe vetették, visszatért Galileába.

Szeretett gyülekezet, kedves testvérek! Azért olvastam fel Jézus megkísértetési történetének az előzményét és aztán a rákövetkező versben a későbbieket események kezdetét, mert erre köteleznek az evangélisták, akik mindannyian így mutatják be nekünk Jézus megkísértését. Vagyis meghatározzák az idejét, a helyét és a körülményeit, és ez nagymértékben segít mindezt jól érteni, illetve felismerni, hogy mi tartozik belőle mireánk. Mert igen könnyű, és – szeretném előre jelezni – ezt a könnyelműséget én is el fogom követni, hogy a három kísértés különböző vonatkozásait rögtön önmagunkra és körülményeinkre alkalmazzuk. Ám beérjük ennyivel, a lényegét nem fogjuk megérteni. Jézus Isten-fiúsága egészen nyilvánvaló már, amikor a Lélek elragadja Őt, a pusztába viszi, hogy megkísértessen. Onnan tér Galileába, hogy szolgálatát elkezdje, miután értesült arról, hogy Keresztelő Jánost börtönbe vetették. Azt a Keresztelő Jánost, aki megkeresztelte őt, amikor is megnyílt az ég, alászállott a Lélek, s mennyei szózat hallatszott: ez az én fiam, akiben én gyönyörködöm, Őt hallgassátok. De nem is az a lényeg, hogy ez a két esemény volna a kerete a megkísértetésnek, hanem az, hogy két lényeges vonatkozást láthatunk. Előbb az Atya kinyilatkozza Jézusról, hogy Ő a szabadító, aztán, úgy kezd hozzá Jézus a szabadító szolgálathoz, hogy előfutára, János börtönbe került.

Közbe kell még iktatnom azt, amit Jakab mond: atyámfiai, minden tekintetben tekintsétek nagy nyereségnek, ha különböző kísértésekbe estek (Jakab 1,2). Miféle nyereségről tudunk itt, a Jézus megkísértetése tekintetében szólni? Jakab szavait általában úgy magyarázzuk – ijesztő szavak ám! –, hogy ez nem valamiféle keresztényen hősiességnek nyit utat. Nem azt mondja Jakab, hogy jó dolog megkísértetni. S még az sem áll meg, hogy kísértés próbája nyomban igazolná, hogy a Krisztus gyermeke vagyok, mert, úgymond, ha nem lenne kísértés, akkor kétségbe kellenne esnem, hogy Krisztus-követő vagyok-e egyáltalán! Jakab szavait másképp kell magyarázzuk. A szófordulata: amikor különféle – vagyis sokféle, eltérő nemű – kísértések azért tekinthetők nyereségnek, mert a kísértés próbatételt is jelent. Ez Istennek az egyik nevelőeszköze. Erre utal Szent Ágoston a Jakab levelét magyarázva: amikor elfogadjuk Isten meghívását az új életre, s kezdjük megölelni az óembert, az olyan, mint amikor már tudjuk a betegség okát, de még nincs meg rá a jó terápia. Mit csinálnak ez esetben az orvosok és a betegek is? Mindent kipróbálnak. Aki gyógyult már nagy betegségből, amitől sokat szenvedett, bizony, hálás szívvel van orvosai iránt, de emlékszik a szorongásokra, amikor közölte az orvosa, hogy másik gyógyszert fog adni, másik módszer fog alkalmazni, másféle kezelésbe

kezd. Ráadásul, mondja Szent Ágoston, ennek a bűn betegsége tekintetében így is kell lennie, mert nem egynemű az ember nyomorúsága, nem egy gyökere van az emberben a bűnnek, el van az terjedve mindenfelé. Például, kigyógyulni a mohóságból, ahhoz más eszköz kell, mint kigyógyulni a keveléséből, vagy kigyógyulni a világ szeretetéből, vagy kigyógyulni a gyűlöletre való hajlamból, és sorolhatnám az összes nyomorúságunkat, bajunkat. Nem baj hát – mondja Jakab –, ha különféle kísértésekbe esünk, ha a hitünk megpróbáltatása kitarást szül. Mert az állhatatosság már a tökéletesség előszobája.

Itt azonban, Jézus háromszori megkísértése mégis csak egyre tekint. Pontosan arra, amit a mennyei hangból hallottunk ott a Jordánnál: ő az én szerelmes fiam, akiben én gyönyörködöm! Krisztus Isten-fiúságáról van szó, és ebbe belefoglaltan szabadtói tisztéről, megváltói munkájáról. Erre – ez ellen – irányulnak a kísértések. S ha, én is idekeverem majd a magyarázat során a magunk emberi gondolatait, kérek mindenkit, ezt a döntő vonatkozást tartsa észben mindig: itt nem arról van szó, hogy jön egy nagy ember, jön a Názáreti Jézus, jön a zsidók királya, a kísértő pedig ellene akar tenni, föl akarja tartóztatni, kompromittálni akarja, el akarja rongálni ebben a nagy küldetésben! Krisztus Isten-fiúságáról, megváltói mivoltáról van itt szó. A magyarázat során ellentéteket fogok fölállítani, mert nem lesz teljesen új, amit mondok, de ilymódon tisztábban látni fogjuk a lényegét.

Jézus negyven nap és negyven éjjel böjtölt, amikor végre megéhezett – tudniillik a böjtölése végén – és ekkor hozzámenvén a kísértő, azt mondta neki: ha Isten fia vagy, mondd, hogy a kövek változzanak kenyérré. Jézus Krisztus mindenben hasonló lett hozzánk, kivéve a bűnt, és meg is kísértetett mindenben, amiben ember megkísérthető (Zsid 2,17). Amikor kísértés éri bennünket, sokszor észre sem vesszük, mindig a legközvetlenebb szükségünket érinti. Csak mi, dörzsölt, rafinált keresztyének véljük azt, hogy a kísértő elsőre valami metafizikai, szellemi, elvonatkoztatott dologgal kezd. Nem. Mindig azzal kezd, amire éppen a legnagyobb szükségünk van, vagy amiben éppen benne vagyunk. Ha éhes vagy, az éhséggel, ha beteg vagy, a betegséggel, ha fizikai szükségleteid vannak, akkor a szükségletekkel, ha lebirkózhatatlan vágyak támadtak benned, akkor a vágyakkal, ha egy megoldandó helyzet adódik, akkor a megoldással, – mindig azzal kezd, amiben közvetlenül benne vagyunk. Mi ugyan hajlamosak vagyunk e mögött valami elvonatkoztatott, szellemi tartalmat keresni, de azt mondják az evangélisták, hogy Jézus megéhezett. És ez éppen az: éhség. Ugyanolyan ez, mint amikor leírja János evangélista, Jézus elmegy Lázár barátjához, akiről jött a hír, hogy beteg. Aztán jön a hír, hogy meghalt. És azt mondja az evangélista a sírhoz érkező Jézusról: könnyekre fakadt (János 11,35). Vagy, amikor a tanítványok ostoba mód jártak el, azt írja az evangélista, hogy haragra gerjedt Jézus (Lukács 9,41). Én ezt ma így fordítanám, hogy kiborult. Az ember – Jézus Krisztus igaz ember volt! – mindig a közvetlen szükségében, az elkerülhetetlenben tapasztalja meg a kísértést.

Az éhséget nem lehet elhessegetni, a szomjúságot nem lehet elhalogatni, a nyomorult helyzeteket nem lehet félrelökni, az égető lázat nem lehet úgy kezelni, mint ha nem lenne. Ezt az utat járja végig Jézus is. A kísértő így kezd: ha Isten fia vagy...

Hallottuk az imént: Ő az én szerelmes fiam, Ő benne gyönyörködöm – így jelentette ki az Atya! Nos, ha tényleg Isten fia vagy, mondd, hogy ezek a kövek változzanak kenyérré. Ő pedig, felelvén, azt mondta: meg van írva, nemcsak kenyérral él az ember, hanem minden igével, amely Istennek szájából származik. Kenyér és ige. Ezt olykor szembeállítják. Sokan azt mondják, előbb kenyeret kell adni, az éhezőt meg kell elégtíteni, aztán majd lehet prédikálni. Sok-sok keresztyén misszió működik ma ezen az alapon a világban: kenyeret, segítséget visznek. Nagy áldás és nagy szolgálat ez! Csak olykor kérdezem: s mikor jön az igehirdetés? De hát az sose fog jönni! Sokan meg, fordítva, azt mondják: mindaddig nincs értelme az emberen segíteni, a múlandó földi életen itt-ott jobbítgatni, amíg az örökkévalóság dimenzióját meg nem nyitottuk. És sok-sok misszionárius, mozgalom és buzgalmár térít ma is a világban, de hiába nézed, egy zsemle sem futja neki, hogy segítsen vele másokon. Mindkét út zsákutca. Jézus azt mondja, nemcsak kenyérral él az ember, hanem Istennek minden igéjével.

Nemrégiben olvastuk Ézsaiás könyvében Isten ítéletét a gyalázkodó irállal szemben. Súlyos leleplezést tesz a próféta, ezt mondja: azért fog elveszni a hatalmad mert megvetted Isten gyermekeit és Jeruzsálem szent lányát, és azt mondtad, hogy: Én ástam és vizet ittam, és kiszárasztom lábam talpával Egyiptom minden folyóit (Ézs 37,25). Hát nincs megírva a régiak történetében, hogy az Úr fakasztott vizet, ő adott eledelt, italt népének? Ki az a király, aki azt mondja, hogy én ástam a kutat?

És ha a Jézus által tanított imádságba – mindennapi kenyérünket add meg nekünk ma! – belemélyedünk, akkor értjük igazán, mit mond itt Jézus. Meg van írva: nemcsak kenyérral él az ember, hanem Istennek minden igéjével. Jézus nem kell bizonyítania, hogy ő az Isten fia. Ilyen kérést, sőt kísértést minden esetben elutasított. Megelégitett ötezer embert kenyérral, de amikor hozzá mentek azzal, hogy: adjon jelet, bizonyítékot, hogy ő vagy a megígért Messiás, akkor elutasítja a kérést. S azt mondja: nem adatik e hitetlen nemzet és parázna nemzetségnek más, mint a Jónás jele (Máté 12,39). Jónás három napig volt a cet gyomrában, az ember Fia három napig lesz a halálban, majd föltámad. Nem adatik más jel. Mert Isten igéjéhez fordulva, megértjük, hogy az ember pszichoszomatikus lény, sőt pneumatoszomatikus lény Nemcsak kenyérral él az ember, hanem Istennek minden igéjével. És amikor közvetlen kísértés ér, akkor bele kell kapaszkodnunk az Isten igéjébe, még ha elodázhatatlan, elkerülhetetlen, szinte teljes valónkat megsemmisítő szükségek közepette vagyunk. Az életért csak egyet nem lehet felfüggeszteni, - az életet! Isten igéje tanítja meg az embert a gondviselés nagy titkára, Isten atyai szeretetére, hűségére és oltalmára. Ráadásul, éppen akkor (s ez már átvezet bennünket a második kísértéshez), amikor a Lélektől vitetünk a pusztába, hogy megkísértessünk az ördögtől. Robert Merton, a trappista szerzetes, a 20. század egyik nagy misztikusa, egy elmélkedésében azt írja, hogy annak idején, a 3-4. században, amikor a remeték, az aszkéták nem azért mentek ki a sivatagba, mert menekültek a kísértéstől, hanem hogy megütközzenek a kísértéssel. És hogy győzzenek! Én nem vagyok annyira bátor, hogy kimenjek negyven napig böjtölni, éhezni, szomjazni, remélve, hogy Isten gyermekeként győzelmet aratok. Egy régi teológus könyvét

olvasom mostanában, az egyiptomi remetéknek írta, és sok tanácsot ad, hogyan kell legyőzni a kísértéseket. Csak ámulok, amit egy árva kis szerzeteskének, valahol a Nílus mentén el kellett végeznie ahhoz, hogy egy árva kísértést legyőzzön. Máté passzívumban mondja: kivitették Jézus. Márk evangélista így mondja: azonnal elragadta a Lélek... Éppen ezért mellőzhetően az ige! De hát maga Krisztus az Ige (János ev. 1,1-13), de most a kísértést azzal hártja el, hogy önmagát is Isten élő, eleven kinyilatkoztatásához igazítja, irányítja -, és bennünket is oda minden közvetlenül égető, elháríthatatlannak tűnő szükségünkben, mert ilyenkor csak az Ige ereje tesz képessé arra, hogy teljes szabadsággal az Isten kezébe helyezzem bele az életemet. Ez a keresztyén pneumato-szomatika: a testi szükségekben is lelki úton kell elindulni, és ha lelki úton indulunk el, nem negligálhatjuk, nem mellőzhetjük el, nem söpörhetjük félre testi valónkat. Nemcsak kenyérral él az ember, hanem Istennek minden igéjével. Kenyérrel is él – mindennapi kenyereinket add meg nekünk ma! – , de Istennek igéjével és Istennek igéjéből él – élek többé nem én, hanem él bennem a Krisztus, ahogy Pál mondja (Gal 2,20)

Ugyanerre irányul a második megkísértése is Jézusnak: ha Isten fia vagy, vedd alá magadat, mert meg van írva: angyalainak parancsolt felőled és kézen hordoznak Téged, hogy meg ne üssed lábadat a kőben. Testvérek, a kísértő a legnagyobb teológus! (Nem a legjobb! Csak a legnagyobb!) Jézus ugyanis az első kísértést így hártja el: meg van írva...! A második kísértésben az ördög is előkapja a Bibliát, s lám, nagyon jól tudja lapozgatni! És azt mondja ott, a templom párkányán: vedd magad a mélybe, mert meg van írva, és már idézi is a 91. zsoltárt: angyalaidnak parancsolt felőled, hogy kezükön hordozzanak, hogy lábadat meg ne üsd a kőbe. Egészen pontosan idézi a septuaginta fordítás szerint, még azt is ismeri, még görögül is tud. Szerintem a Károli-fordítást is ismeri, meg új magyar fordítást is ismeri, mindenféle változatban ismeri a Bibliát. De ez a mozzanat, ez valami megrendítő dologra tanít bennünket, – érezzük itt a drámát, a fokozatot. Az első kísértéskor Jézus azt mondta, hogy bár konkrét fizikai szükségben vagyok, negyven napja böjtölök, kell a kenyér, kell a táplálék, s fenáll a csodatétel lehetősége, hogy a kővek kenyérré legyenek, engem mégis az Isten igéje vezet, és pontosan Istenhez vezet, aki minden szükségemet betölti. Szóval, igével él az ember. Nemcsak kenyérral él az ember, hanem igével. Vagyis nem hókusz-pókusznak, varázslásnak a dolga az élet, hanem az Isten gondviselésnek szent titka – boldog bizodalom.

És most jön a legnagyobb teológus, neki is van Bibliája és idéz belőle egy szépet... Hát, ha meg van írva, meg van írva. De érezzük rögtön a végletességet is. A kísértéseknek (mert egyszerre több is jelentkezik, emlékezzünk Augustinus megjegyzésére!), a kísértéseknek tehát ez a természete: egyik végletből a másikba ránt bennünket. Gyerekkorunkban, amikor drótot akartunk törni, csak elkezdünk hajlogatni. És addig hajlogattuk, amíg az a kis alumínium darabka annyira fel nem hevült, hogy egy mozdulattal ketté lehetett törni. Nem érzitek, testvérek, hogy tűzből vízbe, vízből tűzbe, jobbról balra, balról jobbra, egyszer ide, egyszer oda rángat az ördög?! Egyszer a test nyers követelményei, valósága, hús-vér, éhség, szomjúság, konkrét fizikai vágyak, a betegség nyomorúságai, elviselhetetlen testi

terhek – aztán, a másik pillanatban, szinte a harmadik mennyországba toppanunk be, angyalok lebegnek körülöttünk, ott vagyunk a csodálatos transzcendenciában, – na hát, ha Isten fia vagy, az angyalok tenyerükön hordoznak téged, nem lesz itten semmi baj! Hát, ha nem olyan döntő dolog az éhség, hogy a kövekből kenyeret kelljen teremteni, hát akkor mi a döntő? Az abban való megbizonyosodásunk, hogy nem eshetünk ki az Isten kezéből! Itt van értelme a kísértés szót úgy fordítani, hogy próba – nem úgy, hogy próbatétel! –, hanem próba. Próba-szerencse. Ahogy a népmesében áll: egy életem, egy halálom. Megpróbálni – vagyis megkísértettből mi magunk is kísértővé leszünk – istenkísértő istengyermekek. Jézus így hárítja el, de az is meg van írva: ne kísértsd az Urat, a te Istenedet!

Nem tudom, kedves testvérek, észrevettétek-e, hogy micsoda sűrű dráma van itt. Jézust kísérti az ördög és arra kísérti, hogy kísértse meg Istent. Ez valami egészen elképesztő, ez valami egészen felfoghatatlan, de itt jutunk be a Jézus megkísértésének a mélységébe. És ezen a ponton nyugodtan mehetünk vele tovább, mert itt megint az emberi természet mutatkozik meg, és pedig valami a javából. Mert is büns dolog az hogy ember Isten-fíúságra vágyakozik. Nem baj, ha Istenéi akarunk lenni, s ebben szüntelenül igyekszünk megbizonyosodni, kérjük az Isten erőt, hogy megtapasztaljuk hozzátartozásunkat. Mert az a lényeg – annál nagyobb és több nincsen! Ha az imént az éhségnél a elkerülhetlennel kísértett az ördög, itt a felülmúlhatatlannal, ez pedig az istengyermekség.

Ma kezdjük az ökumenikus imahetet, ennek mottója a Péter apostol leveléből való buzdítás: Hirdessétek az Istennek a nagyságos dolgait! (1Péter 2,10) Ez pedig nem elmélet, mert az ember csak a saját eleven megtapasztalásából tudja igazán hirdetni Isten nagyságos dolgait. Nos, itt a lehetőség! Lám, meg van írva. S a Biblia igaz. Hát nem igaz ez a sor, hogy angyalainak parancsolt felöled, hogy lábaidat ne üsd meg a kőbe? De igaz, betűről betűre, teljességgel isteni szó, kétségbevonhatatlan! Nekem viszont tapasztalatra és bizonyosságra van szükségem, hogy hirdethessem az Isten nagyságos dolgait. De újra mondom, akkor hirdetjük igazán Isten nagyságos dolgait, ha Isten kezébe tesszük le életünket. Ne kísértsd hát az Urat, a te Istenedet, ne tedd Őt próbára! Egyszer egy gimnazista, nehéz dolgozatra készülve, felvetette: mi lenne, ha úgy menne be az iskolába, hogy Isten a fejébe adja a tudást. Isten megteheti, Ő a semmiből alkotott világot. Azt olvassuk Ézsaiás próféta könyvében, hogy előhívja a nem lévőket, mint létezőket, és megszünteti a levőket úgy, mintha nem lettek volna. Azt mondja a Prédikátor könyve is, hogy a mi életünk múlandóságok között van, minden elmúlik fáradtsággal, s úgy van, ahogy Isten elhatározta, ahhoz hozzátenni és abból elvenni nem lehet semmit, és előhozza az elmúltakat is. Hát akkor, és ha én Isten kedvese gyermeke vagyok...? Igen, s éppen ezért ne kísértsd az Urat, a te Istenedet! Aki beteg, menjen orvoshoz, vizsgáltsa meg magát, szerezzen orvoslátot, mert: ne kísértsd az Urat, a te Istenedet. Aki mindenféle bódult kalandokba sodorja magát, abban bizakodva, hogy rajta van az Isten gyermekeinek a pecsétje, és őt semmi ártalom nem éri, azt mondom neki: ne tedd meg, ne kísértsd az Urat, a te Istenedet! Aki olyat akar kérni a másik embertől, ami lehetetlenség, de kéri majd hozzá az Isten intervencióját, tudja, miről beszélek, ezért mondom neki: ne kísértsd az Urat, a te Istenedet.

És végül, a harmadik kísértésben fölviszi Őt az ördög egy magas hegyre, megmutatja neki a világ minden országát és azok dicsőségét – fontos: és azok dicsőségét! –, és azt mondja neki: mindezeket neked adom, ha leborulva imádsz engem. S ekkor azt mondta neki Jézus: eredj el, Sátán, meg van írva: az Urat, a te Istenedet imádd, és csak neki szolgálj. Nos, elkövetkezik a pillanat és kiderül, amit mindig is tudtunk, hogy bár úgy tűnik, hogy az ördög a világ legnagyobb teológusa, valójában hazug. Kezdetből fogva hazug. Van erre egy jó kifejezés, őshazug, tőle van az őshazugság, ami minden bűnt elindít. Lám, itt az őshazugság, amikor azt mondja Jézusnak, szertemutatva a világon, hogy: mindezt neked adom. Hát kié a föld, kié annak teljessége, ki alkotott mennyet és földet? Nem az Úr? Hát hogy jön ahhoz kísértő, hogy azt mondja: neked adom? Az övé volna? De még ennél is mélyebb és megrendítőbb így olvasni: s megmutatta neki a föld minden országát és azok dicsőségét. Ugyan, ki szeretne birtokba venni egy olyan világot, minden nagy és kis országgal, birodalommal és enklávéval egyetemben, ahol csak azt látjuk, amit látunk? Mit látunk? Nyomorúságot, háborút, éhséget, létbizonytalanságot, zűrzavart, több százmilliós migránstömeget, lehetetlenséget, a holnapi napnak a kiszámíthatatlanságát! Ki szeretne egy ilyen világot magának? Ahol csak baj és nyomorúság van. A kísértő a világ dicsőségét mutatta meg, amit aligha látunk, ha éhesek és szomjasak vagyunk, amit aligha látunk, amikor betegségek gyötörnek, amikor megbizonytalanodik bennünk az Isten-gyermekségünknek a tudata. De lám, a kísértő most megmutatja a föld minden országának dicsőségét. Mint ha bármi a birtoka volna itt. A régiek azt mondják, hogy az ördög Isten majma. Itt a majmon azt értik: a majom majomkodik, a majom utánoz, a majom úgy tesz, mint... Talán mindenki emlékszik arra, élt a Veszprémi állatkertben egy híres csimpánz, Böbe. Gyerekkoromban minden újság Böbe majmot mutatta. Böbe majom tudott festeni, és természetesen az etológusok meg a pszichológusok meg a kutatók, és mindenki azt vizsgálták, honnan van Böbe majomban ez a képesség, hogy egyik kezében a paletta, másikban az ecset és mindenfélét fest. Nem tudja senki, honnét e képesség. Illetve mindenki tudja. A majom tud utánozni. Nem született azóta sem a majmok birodalmában sem Michelangelo, sem Leonardo, sem Picasso, sem Van Gogh. Utánozni tudnak. Nos, az ördög az Isten majma. Megmutatta a földet, és a földnek minden országát és azok dicsőségét..., ennyi az utánzás. Megmutatta. Hanem miért mutatta meg? Kísérteni: neked adom mindet, ha leborulva imádsz engem. Ezért utánozza az ördög Istent, ezért istenkedik, ezért tolja oda magát, ezért hazudik, hogy őt imádjuk. Az amit itt az imádat szóval kifejez az evangélista, az valóban azt a végső mozdulatát jelenti az embernek, amit talán így lehetne a legjobban visszaadni: meghódolást. Amikor az ember abszolút módon megéli és ki is fejezi, hogy közte és Isten között, tehát a teremtmény és a teremtő között véghetetlen, áthidalhatatlan, kvalitatív különbség van. S egyúttal kifejezi, hogy az isteni világból érkeznek életünkben az éltető erők, megtartó erők –, és az ember ebbe az isteni világba meghívott. Jézus igével felel: meg van írva, az Urat, a te Istenedet imádd, és csak neki szolgálj. Erről az utolsó szóról még egy szót: csak neki *szolgálj*. Ha visszaolvassuk az Ószövetségbe, a prófétákhoz, a

zsolttárokhoz, ez a szolgálat leginkább csak szabad emberként végezhető. Ez nem a rabszolga munkája. Istennek szolgálni nem kényszermunka. Istennek szolgálni – még így mondhatnám, filozofusul – nem a mi jól felismert egyetlen lehetősé-
günk. Ez a szabad ember döntése, a szabad isten gyermek döntése. Ahogyan Jézus
mondja majd tanítványainak: aki az első akar lenni, legyen mindeneknek szolgálja.
Ahogyan körülkötöti magát és megmossa a tanítványok lábát. Ahogyan a Filippi
levél mondja róla: rabszolgai formát vett fel, és engedelmes volt mindhalálig, a ke-
resztfa haláláig. Istennek engedelmes. Meg van írva: az Urat, a te Istenedet imádd,
és csak neki szolgálj. Amíg neki szolgálsz, addig vagy szabad, amíg reá hallgatsz
és Őt követed, addig van biztonságban az életed, amíg Tőle kérsz és nem kísérted
Őt, addig mindent elnyersz Tőle, – ha a kísértésben győzedelmes Jézus Krisztus
által kéred. Ámen

Imádkozzunk!

Kérünk, Urunk, Szentlelked hatalmával készíts a mi életünkben tágas tért a Te
szent igédnek, bizonyágodnak atyai hűségéről, gondviselésedről, szabadító sze-
retetedről. Annyi nyomorúság, kísértés, próbatétel vesz bennünket körbe, köny-
nyen eltévedünk, megbotlunk és mi, megkísértettek kísértünk Téged. De most
egyszerű gyermeki alázattal és bizalommal jövünk Hozzád, hogy megkérjük
tápláló jóságodat, gyógyító szeretetedet, vigasztaló irgalmasságodat, reménysé-
get mutató kinyilatkoztatásodat, a boldog bizonyosság bepecsételését szívünkbe,
hogy Tetőled semmi nem szakíthat el bennünket. Tápláld az éhezőket, öltöztess a
mezíteleneket, szabadítsd a foglyokat, gyógyítsd a betegeket, vigasztald az eleset-
teket és gyászolókat, gyűjtsd magad köré a szétszórtakat, eszközül, szolgaként föl-
ajánljuk magunkat mindehhez számodra. Mert egyedül Téged imáduunk, és csak
Téged akarunk szolgálni. Add Szentlelked erejét, tégy bennünket Jézus Krisztus
igazsága szerint teljesen szabaddá és őrizd is meg bennünket is abban. Ámen